

Strategia rozwoju dyscypliny Nauki o sztuce 2024-2028

Dyscyplinę nauki o sztuce reprezentuje obecnie 23 pracowników Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej, w tym czworo doktorów habilitowanych i 19 doktorów. Większość (12 osób) zatrudnionych jest w Instytucie Sztuki i Designu – w Katedrze Nauk o Sztuce. Do końca okresu objętego niniejszą strategią (2024-2028), kilku doktorów planuje starać się o awans naukowy. Wszyscy pracownicy zatrudnieni są na etatach badawczo-dydaktycznych.

Misja

Misja Katedry Nauk o Sztuce jest zbieżna z misją Uniwersytetu, który prowadzi wysokiej jakości badania naukowe, przyczyniające się do rozwoju dyscyplin naukowych a także angażuje się w problematykę społeczną.

Badania naukowe w ramach dyscypliny nauki o sztuce obejmują następujące zagadnienia:

- historia i teoria sztuki współczesnej, w szczególności zaś takie gatunki sztuki jak: film współczesny, sztuka performance, sztuka partycypacyjna, sztuka obszaru anglojęzycznego, malarstwo materii, cyberpunk, sztuka przestrzeni Internetu, sztuka dźwięku, artystyczny film animowany i nowe media, sztuka cyfrowa i postmedialna
- historia sztuki współczesnej, w szczególności historia sztuki w Małopolsce okresu Odwilży, neoawangardy Europy Środkowej, współczesne rewizje konstruktywistycznej awangardy, chiński ferment artystyczny okresu „reform i otwarcia” (lata 80. XX wieku)
- historia designu, projektowania graficznego, meblarstwa i architektury wnętrz
- historia sztuki i architektury nowożytnej, planowanie miasta i przestrzeni publicznej, koncepcja miasta jako dzieła sztuki, analiza placów miejskich jako zjawisk kulturowych i społecznych
- sztuka w kontekście społecznym: aktywizm artystyczny, sztuka zaangażowana społecznie, wpływ rozwoju technologicznego i medialnego na współczesne pole sztuki, sztuka a krajobraz, sztuka współczesna i animacja w rewitalizacji terenów przemysłowych, antropologia sztuki i kultury materialnej, krytyka instytucjonalna, społeczny mecenat przemysłu dla środowiska plastyków w okresie PRL-u, sieci artystów performerów na świecie, organizacja festiwali filmowych i festiwali sztuki performance oraz badanie ich roli społecznej i znaczenia kulturowego
- kultura i sztuka popularna, muzyka popularna, rock studies, komunikacja audiowizualna i medialna, popkulturowe narracje (auto)biograficzne, antropologia rytuałów scenicznych, estetyka kultury i sztuki rockowej/metalowej, kultura oddolna, kompensacyjne koncepcje kultury, sploty nurtów fenomenologicznych i materialistycznych w badaniach nad mediami, komercyjny film animowany i nowe technologie
- historia krytyki artystycznej, historia wystawiennictwa
- feministyczna historia sztuki, sztuka w kontekście teorii feministycznych
- teorie psychoanalityczne w badaniach nad sztuką, psychoanalityczna teoria kina

- filozoficzne i antropologiczne aspekty sztuki współczesnej i kultury wizualnej, afirmacja we współczesnej sztuce i filozofii, teoria krytyczna
- neuroestetyka i neurohistoria sztuki, procesy poznawcze w sztuce oraz badanie percepcji zmysłowej.
- badania transdyscyplinarne zawierające odniesienia do literaturoznawstwa (szczególnie poetyki) oraz filozofii (szczególnie hermeneutyki), a także w obszarze queerowo-feministycznej błękitnej posthumanistyki (w szczególności zagadnienia więcej-niż-ludzkiej seksualności i queerowych ekologii), oraz w obszarze politologii i kulturoznawstwa w zakresie studiów dalekowschodnich (szczególnie cywilizacja i kultura Chin)
- sztuka ekologicznie zaangażowana, zrównoważone wystawiennictwo
- sztuka w kontekście posthumanistyki, nowego materializmu i nekrowitalności

Wizja rozwoju

Wizja rozwoju dyscypliny zakłada intensyfikację najwyższej jakości badań naukowych w ramach szerokiej współpracy krajowej i międzynarodowej, a także dydaktyki w zakresie nauk o sztuce. Pracownicy regularnie składają wnioski o granty naukowe. Utworzenie kierunku studiów magisterskich „Sztuka współczesna” w roku akademickim 2019/2020 a także Visual Studies w roku 2022/2023, utworzenie studiów doktoranckich, zdobycie kategorii A w ostatniej ewaluacji, a co za tym idzie uprawnienia doktorskie i habilitacyjne, a także przyszłe awanse naukowe pracowników doprowadzić mają w perspektywie czterech lat do utworzenia samodzielnego Instytutu Nauk o Sztuce.

Cele rozwojowe i środki ich realizacji

Celem strategicznym dyscypliny nauki o sztuce zgodnym z celami Uczelni jest osiągnięcie doskonałości naukowej w ramach dyscypliny reprezentowanej przez pracowników prowadzących działalność naukową.

Plan rozwoju naukowego obejmuje: a) publikacje w wysokopunktowanych czasopismach naukowych, publikację monografii naukowych w wydawnictwach prestiżowych, b) zdobywanie grantów naukowych a także c) wpływ społeczny realizowany poprzez organizację konferencji naukowych, wystaw w prestiżowych instytucjach kultury, tworzenie filmów o sztuce prezentowanych na prestiżowych festiwalach filmowych, publikowanie tłumaczeń ważnych dla dyscypliny pozycji naukowych.

Kierownictwo dyscypliny nauki o sztuce zamierza dbać o zapewnienie pracownikom warunków do prowadzenia badań naukowych przede wszystkim poprzez

- rozwój współpracy z krajowymi i zagranicznymi partnerami i ośrodkami badawczymi
- sprzyjanie interdyscyplinarności badań naukowych
- tworzenie zespołów badawczych

- dostosowanie systemu opiniowania wartości projektów badawczych i zasad dystrybucji przeznaczanych na ich realizację środków finansowych do wymogów transparentności i kolegialności w zarządzaniu
- wzmacnianie potencjału naukowego zespołu poprzez objęcie szczególnym wsparciem prac badawczych związanych z uzyskiwaniem przez pracowników stopni i tytułów naukowych
- wspieranie pracowników w zakresie pozyskiwania środków finansowych na badania naukowe ze źródeł spoza budżetu Uczelni

Do działań planowanych na rzecz osiągnięcia celu strategicznego dyscypliny nauki o sztuce należą w szczególności działania prowadzące do wzmocnienia wpływu społecznego jednostki:

- ewaluacja czasopism: *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia de Arte et Educatione* oraz *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia de Cultura* i podniesienie ich punktacji
- współpraca z instytucjami muzealnymi i galeriami sztuki w Polsce

Pracownicy reprezentujący dyscyplinę Nauki o Sztuce planują także nawiązanie współpracy z ośrodkami naukowymi: Uniwersytet w Sao Paulo, Uniwersytet UNTREF w Buenos Aires, Uniwersytet w Grenoble, Institut fur Kunst im Kontext w Berlinie, Uniwersytet w Ratyźbonie, Universität für angewandte Kunst w Wiedniu oraz University for the Creative Arts w Canterbury, St. Cyril and Methodius University in Skopje (Institute for Macedonian Literature, Philological Faculty), a także South-West Minzu University in Chengdu (Chiny) – z myślą o przyszłych projektach naukowych oraz dydaktycznych. Nawiązana współpraca z TEMA Genus przy Uniwersytecie Linkoping w Szwecji będzie kontynuowana w postaci projektu wspólnej publikacji – monografii wieloautorskiej.

Dr Małgorzata Kaźmierczak

Przewodnicząca Rady Dyscypliny Nauki o Sztuce

Kraków 17.10.2024 r.